ΕΤΟΣ ΙΒ'. Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 13 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1898 Ἀριθ. 542

Ἐφημερὶς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
11 Ὁδὸς Μουσῶν 11
Ἀπέναντι Νέας Ἐφημερίδος

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ΟΚΤΩ ἡμερῶν.

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν
καὶ παρὰ τοῖς Βιβλιοπωλείοις Βίλμπερη καὶ «Ἑστίας»

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασι τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Σώματα πλήρη τοῦ α', β', γ', δ', ε', καὶ ς' ἔτους εὑρίσκονται παρ' ἡμῖν καὶ παρ' ἅπασι τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν Κυρία ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρόγραφα δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται. — Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶναι δεκτά. — Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶσα εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτή.

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυνσιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι γραμματόσημον 50 λεπτῶν πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αἱ αὐτοκτονοῦσαι. — Ἡ ἀγάπη τῆς μάννας (ὑπὸ Μάϊας). — Ἐντυπώσεις ταξειδίου, Ἡ Κρήτη. — Ἡ ἰδέα τῆς πατρίδος (ὑπὸ δος Μαρίας Πινέλλη). — Καλλιόπη Παπαλεξοπούλου. Α'.—Α'. Γράμμα ἔμμετρον (ὑπὸ κ. Φλωρεντίας Φουντουκκῆ) — Συμβουλαί.—Συνταγαί.—Εἰδοποιήσεις.— Ἐπιφυλλίς.

ΑΙ ΑΥΤΟΚΤΟΝΟΥΣΑΙ

Α'

Αἱ γυναῖκες καὶ πρὸ πάντων αἱ νεάνιδες ἐπεκράτησε νὰ παρομοιάζωνται μὲ τὰ ἄνθη παρὰ τῶν εὐφαντάστων ποιητῶν. Στολίζουν καὶ αὐταὶ μὲ τὰ κάλλη των τὸν οἶκον καὶ μυρόνουν τὴν ἀτμόσφαιραν μὲ τὰ ἀρώματά των. Ἓν πρᾶγμα ταῖς ἔλειπε διὰ νὰ εἶναι ἡ παρομοίωσις πλήρης. Νὰ ζοῦν καὶ αὐταὶ μίαν μόνον πρωΐαν, ὡς τὰ ἄνθη. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ φύσις ταῖς ἠρνήθη τὸ δῶρον τοῦτο καὶ ταῖς ἐχάρισε πολλὰς πρωΐας, ὡς καὶ πολλὰς ἑσπέρας, δυστυχῶς, ἀπεφάσισαν νὰ τὰς συντομεύσουν, θέτουσαι τέρμα εἰς τὴν ζωήν των.

Τοῦτο θὰ ἐξήγει ἴσως τὰς ἀλλεπαλλήλους αὐτοκτονίας, ἐὰν μετὰ τὴν εἴδησιν, δι'ἧς κοινοποιοῦνται αὗται, δὲν ἐπηκολούθει πάντοτε καὶ ἓν *διότι* καὶ ἐὰν τὸ *διότι* τοῦτο δὲν ἐπεξήγει, ὅτι ἡ κόρη *προέβη εἰς τὸ ἀπονενοημένον διάβημα*, διότι ὁ πατὴρ ἢ ὁ ἀδελφός, ὑποπτευθεὶς κ.τ.λ. ὕβρισεν ἀνηλεῶς ἢ ἐρράπισε τὴν κόρην.

Καλλιόπη Παπαλεξοπούλου

Ἄλλοτε εἰς χρόνους, τοὺς ὁποίους μεγάλη μερὶς τῶν ἠθικολόγων μας ὀνομάζει χρυσοῦς, ἀντὶ ξύλου ἢ ὕβρεων ἡ κόρη ἐμαχαιρόνετο ἢ ἐστέλλετο εἰς τὸν Ἅδην. Σήμερον ὅπου αἱ ἀνδρικαὶ πολιτισμέναι χεῖρες ἐξησθένησαν κἄπως, ὥστε δυσκόλως νὰ φέρουν ἐγχειρίδιον, ἡ κόρη μαστιγόνεται ἐπὶ πολὺν καιρὸν εἴτε διὰ ράβδου, εἴτε δι' ὕβρεων καὶ βαρυνομένη νὰ ζῇ, θέτει τέρμα εἰς τὴν ὀδυνηρὰν ὕπαρξιν της.

Ἂν καὶ ἤλλαξεν ὁ τρόπος τῆς θανατικῆς ἐκτελέσεως, τὸ ἀποτέλεσμα ὅμως εἶναι τὸ ἴδιον. Οἱ θάνατοι δι' αὐτοκτονίας θὰ ἠρίθμουν ἴσως ἓν γενναῖον τριάντα τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῆς φυσικῆς θνησιμότητος τοῦ φύλου μας, ἐὰν ἐν Ἑλλάδι ἐτηροῦντο στατιστικαί, καὶ τὸ τριάντα αὐτὸ τοῖς ἑκατὸν χάνεται εἰς τὴν ὡραιοτέραν ἐποχὴν τῆς ζωῆς, ἀκριβῶς εἰς τὴν ἄνθησιν, ὡς θὰ ἔλεγέ τις διὰ τὰ ἄνθη. Ἐπειδὴ δὲ διὰ τοῦ ἄνθους κυοφορεῖται ὁ καρπός, διὰ στατιστικῶν καὶ πάλιν ὑπολογισμῶν καταλήγομεν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἀφαιρεῖται ἀπὸ τὴν αὔξησιν τοῦ πληθυσμοῦ μας τῶν πόλεων – εἰς ἃς ἐπιπολάζουν αἱ αὐτοκτονίαι—εἷς μέγας, μέγιστος ἀριθμός.

Αὐτὸ εἶναι τὸ πρῶτον κακόν, τὸ ὁποῖον ὤφειλε νὰ ἑλκύσῃ τὴν προσοχὴν τῶν κοινωνιολόγων μας, ἐὰν εἴχομεν τοιούτους, καὶ διὰ τὸ ὁποῖον ὤφειλε νὰ ἠχήσῃ βροντερὸς ὁ κώδων τοῦ κινδύνου. Τὸ δεύτερον κακὸν θὰ ἦτο ὅτι ἡ κοινωνία μας διὰ τῶν θανάτων τούτων χάνει τόσην νεότητα καὶ τόσον κάλλος καὶ τόσην ζωήν· ὅτι οἶκοι ὁλόκληροι ἐρημοῦνται τῆς χαρᾶς των· ὅτι μητρικαὶ καρδίαι πληγόνονται εἰς τὰ καίριά των καὶ ὅτι πατέρες καὶ ἀδελφοὶ ἀπὸ προστάται καὶ φύλακες ἄγγελοι τῆς οἰκογενειακῆς εὐτυχίας μεταβάλλονται εἰς δημίους τοῦ ἀνανδροτέρου εἴδους.

— Πῶς ! διότι τὴν ὕβρισεν ὁ ἀδελφός της ἢ διότι τὴν ἐμπάτσισεν ὁ πατέρας της, κηδόμενος τῆς οἰκογενειακῆς των ὑπολήψεως, ἔπρεπε ν' αὐτοκτονήσῃ ; θὰ ἀπαντήσουν ἀμέσως οἱ συνήγοροι τοῦ παλαιοῦ καθεστῶτος.

— Διὰ νὰ θυσιάσῃ τὴν ζωήν της, ἀπαντῶμεν ἡμεῖς, σημεῖον ἢ ὅτι ἀδίκως προσεβλήθη ἡ φιλοτιμία της, ἢ ὅτι ἡ ὕβρις ἦτο ἀγρία καὶ ἀπάνθρωπος, ἢ ὅτι δὲν εἶχεν ἀρκετὸν ἠθικὸν σθένος, ὅπως ἀντιτάξῃ εἰς τὴν περίστασιν αὐτήν. Καὶ εἰς τὰς τρεῖς ταύτας περιπτώσεις ἡ κόρη εἶναι θῦμα, ὁ πατὴρ δὲ καὶ ὁ ἀδελφὸς ἠθικῶς ὑπεύθυνοι. Καὶ αἱ τρεῖς αὗται περιστάσεις χρζῄουν ἰδιαιτέρας μελέτης, ὅπως τέλος πάντων κατανοηθῇ ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς πατέρας, ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ἀδελφοὺς ἡ προσγιγνομένη εἰς τὰς νεάνιδας ἀδικία, καὶ ὅπως δι' αὐτῶν καὶ μόνων θεραπευθῇ τὸ κακόν, τοῦ ὁποίου τὰς ὀδυνηρὰς συνεπείας αὐτοὶ καὶ πάλιν μεθ' ὅλου τοῦ οἴκου των ὑφίστανται.

Ἀδίκως προσεβλήθη ἡ φιλοτιμία της ! Πόσος πόνος καὶ πόση ἀπελπισία δὲν περικλείεται εἰς τὰς ὀλίγας αὐτὰς λέξεις. Ἡ κόρη, τὸ ἄσπιλον αὐτὸ καὶ ἁγνὸν ἄνθος, — κατὰ τὴν φρασεολογίαν πάντοτε τοῦ ἀνδρικοῦ φύλου — μεταβάλλεται εἰς τὰς ὄψεις τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ ἀδελφοῦ εἰς ρυπαρὸν καὶ δηλητηριῶδες κατασκεύασμα, τὸ ὁποῖον μολύνει τὴν ἁγνὴν ὡς χθὲς ἀτμόσφαιραν τῆς ἑστίας καὶ κηλιδόνει τὸ ἀκηλίδωτον ὄνομα ἐκείνου, εἰς τὸν ὁποῖον ὀφείλει τὴν ζωήν. Ἡ κόρη, ἡ μέχρι τῆς χθὲς λατρευτή, διὰ τὴν ὁποίαν ἡ ζωὴ μόνον θωπείας καὶ μειδιάματα εἶχε, διὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἀγάπη τῶν γονέων εἶχεν ὑψώσει θρόνους λατρείας καὶ στοργῆς, αἰσθάνεται ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην στιγμὴν τὸν θρόνον αὐτὸν καταρρεύσαντα ὑπὸ τὴν ἀγρίαν πνοὴν τῆς σκοφαντίας, τῆς πλάνης καὶ τοῦ ψεύδους· αἰσθάνεται ἑκυτὴν ἐκπεσοῦσαν καὶ ἀπολέσασαν τὸ ἠθικὸν γόητρον, τὸ ὁποῖον ἀπετέλει ὅλην τὴν δύναμίν της, καὶ εἰς τὸ ὁποῖον ἀνέθετεν ὅλας τὰς περὶ τοῦ μέλλοντός της ἐλπίδας της. Ἀπὸ τῆς μιᾶς ἡμέρας εἰς τὴν ἄλλην ὄχι μόνον ἔπαυσε νὰ ἀντιπροσωπεύῃ τὸ ἁγνόν, τὸ καλόν, τὸ εὐγενές, τὸ ἰδεῶδες· ὄχι μόνον ἔπαυσε νὰ εἶνε τὸ καύχημα καὶ ἐγκαλλώπισμα τοῦ οἴκου· ὄχι μόνον δὲν εἶναι ἡ ἀηδὼν, ἡ διατηροῦσα ἐν αὐτῷ αἰωνίαν ἄνοιξιν, ἀλλὰ μετεβλήθη εἰς σκώληκα ρυπαρόν, τὸν ὁποῖον οἱ ἰσχυροὶ τοῦ οἴκου ἑτοιμάζονται νὰ συντρίψουν ὑπὸ τὸ πέλμα τῶν ὑποδημάτων των. Δι' αὐτὴν τὴν ἀθῴαν, τὴν ἄπειρον τῆς ζωῆς, ὁ οἶκος εἶναι ὁ κόσμος ὅλος. Καὶ ἀφοῦ δὲν δύναται πλέον νὰ ἔχῃ ἐν αὐτῷ τὴν θέσιν, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἄλλοτε· ἀφοῦ αὐτοί, οἵτινες ὤφειλον νὰ ὁδηγήσουν εἰς τὴν ζωὴν τὰ δειλὰ καὶ ἀβέβαια βήματά της, τῇ ἀρνοῦνται ἄνευ αἰτίας τὴν ἀγάπην των καὶ αὐτοὶ πρῶτοι ἐκφέρουν τὴν καταδίκην της, τί ἔχει νὰ ἐλπίζῃ, τί νὰ προσδοκᾷ παρὰ τῶν ξένων, τῶν ἀγνώστων, τῶν ἀδιαφόρων, οἱ ὁποῖοι παγίδας μόνον πολυμηχάνους ἔχουν διὰ τὰ ἀσθενῆ πλάσματα, καὶ μὲ κακίαν καὶ σκληρότητα καὶ ἀπανθρωπίαν ὠθοῦν αὐτὰ συνήθως εἰς τὸν ὄλεθρον ;

Καὶ ἡ ἄδικος προσβολὴ τῆς φιλοτιμίας καὶ ἡ μεγάλη αὐτὴ ἠθικὴ καταστροφὴ προέκυψαν ἀπὸ μίαν φυσικωτάτην διὰ τὴν ἡλικίαν της ἐλαφρότητα, ἓν ἀθῷον φλέρτ, ἴσως δὲ καὶ ἀπὸ ἕνα ἔρωτα σοβαρώτερον, ἀλλ' εὐγενῆ καὶ ἀθῶον καὶ ἔντιμον, ἀπὸ ἓν αἴσθημα τὸ ὁποῖον αὐτὴ ἡ φύσις ριζόνει εἰς τὰ νεανικὰ στήθη, καὶ κατὰ τοῦ ὁποίου, ἡ κοινωνία ἐπιπολαίως καὶ ἀνεξετάστως κρίνουσα, ἀμείλικτον πάντοτε κηρύττει πόλεμον. Ἀλλὰ δὲν ὑπῆρξε λοιπὸν νέος ὁ πατήρ ποτέ, καὶ ὁ ἀδελφός, ὁ ἀνηλεὴς καὶ ἀμείλικτος τιμωρός, τί ἄλλο κάμνει, ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀφίσει τὰ ἐδῶλια τοῦ δημοτικοῦ σχολείου μέχρι καὶ τοῦ γήρατος αὐτοῦ ἀκόμη ἢ ἀσκήσεις καὶ μαθήματα μὲ τὸν πολυμήχανον πτερωτὸν θεὸν τοῦ ἔρωτος ;

Η ΑΓΑΠΗ ΤΗΣ ΜΑΝΝΑΣ

Παιδί μου, θὰ τὸ κάμῃς γιὰ τὴν ἀγάπην μου Θὰ τὸ ἀποφασίσῃς γιὰ τὴν εὐτυχίαν μου. Ἀπὸ μικρόν, πάντα μὲ τὸ σπαθὶ τοῦ στρατιώτου σὲ ὢ ειρεύθηκα ζωσμένο, πάν ότε μὲ τὸ πτερωτὸ κασκέτο τοῦ στρατιωτοῦ σὲ ἐφιλοδόξηταπάντα σ' ἕνα μαῦρο ἄλογο ἀπάνω σὲ ἐκαμάρωνεν ἡ τρελλή μου φαντασία. Μ' αὐτὴν τὴν ἰδέαν ἡσύχαζεν ὁ πόνος μου ὅταν ἀπέθανεν ὁ πατέρας σου, μ' αὐτὴ τὴν τροφὴ ἐτράφηκεν ὁ νοῦς μου, τὸν καιρὸ τῆς μεγάλης δυστυχίας, ἡ ὁποία ἠκολούθησε τὴν χηρείαν μου.

Παιδί μου, τί τὸ θέλεις τὸ δίπλωμα ; Τόσοι ἐπιστήμονες, τόσοι σοφοὶ πεινοῦν !

— Ἀλλά, μητέρα μου, εἶπεν ὁ νέος, δὲν αἰσθάνομαι καμμίαν κλίσιν, καμμίαν διάθεσιν διὰ τὴν ζωὴν του στρατοῦ. Στρατιώτης θὰ 'πῇ ἄνθρωπος καμωμένος γιὰ τὸ μπαρούτι, ἄνθρωπος μὲ χαλύβδινα κόκκαλα, καὶ μὲ μεγάλη-μεγάλη καὶ ἀτρόμητη καρδιά.

Ὁ στρατιώτης, μητέρα μου, πρέπει νὰ ἀγαπᾷ μόνον τὴν πατρίδα του καὶ πάλιν τὴν πατρίδα του καὶ τίποτε ἄλλο παρὰ τὴν πατρίδα του. Καὶ ἐγώ, μητέρα μου, δὲν μπόρεσα ποτέ μου νὰ καταλάβω καλὰ-καλὰ ποιὰ εἶναι πατρίδα μου. Ἐκεῖ που ἐγεννήθηκα καὶ ἐμεγάλωσα ἢ ἐδῶ ποῦ ἦλθαμε τώρα καὶ ποῦ ἦταν γεννημένος ὁ πατέρας μου. Ἔπειτα ἠξεύρεις, μητέρα μου, ὅτι ἔχω δώσει τὴν καρδιά μου . . .

— Αὐτὰ οὔτε νὰ τ' ἀκούσω θέλω, παιδί μου. Ἡ ἀγάπη τῆς πατρίδος θὰ σὲ θεραπεύσῃ ἀπὸ αὐτὴν τὴν παιδιακίστικη ἀγάπη, ποῦ πρέπει ἐντελῶς νὰ λησμονηθῇ. Εἶσαι μικρὸς ἀκόμη καὶ θὰ αἰσθανθῇς τόσες ἀγάπες. . . .

Ὁ νέος ἔβλεπε τὴν μητέρα του μετ' ἐκπλήξεως καὶ ἐφαίνετο ὡς νὰ μὴ ἠγνόει τὴν γλῶσσαν ἐκείνην τοῦ θετικισμοῦ, τὴν γλῶσσαν τῆς πείρας, ὡς τὴν ὠνόμαζε μετ' ἐμφάσεως ἡ μητέρα του.

— Ἀγάπη μόνον μιὰ εἶναι μεγάλη καὶ πραγματικὴ καὶ ἀτελείωτη εἰς τὸν κόσμον, παιδί μου Ἡ ἀγάπη τῆς μάνας Ἡ ἀγάπη ἡ ἰδική μου, ἡ ὁποία σὲ ἔκαμεν ὅτι εἶσαι καὶ ἡ ὁποία ἔχει τόσην δύναμιν, ὥστε καὶ θρόνον ἀκόμη νὰ ὑψώσῃ διὰ νὰ σὲ ἀναιβάσῃ ἐπ' αὐτοῦ.

* * *

Εἶχαν περάσει τόσα χρόνια καὶ τὸ ἀγένειον παιδὶ ἦτο σήμερον ὡραῖος ἄνδρας, ζωσμένος μὲ τὸ σπαθί, ὡς τὸν ἤθελεν ἡ ἀγάπη τῆς μητέρας του.

Εὑρίσκετο εἰς ἓν γραφεῖον στολισμένον μὲ πολλὴν καλαισθησίαν. Σπαθιά, ὅπλα, ρεβόλβερ ἐσχημάτιζαν ἐπὶ ἐρυθροῦ ὑφάσματος τὸν στερεότυπον στολισμὸν τῶν γραφείων τῶν ἀξιωματικῶν. Εἰκόνες στρατηγῶν, εἰκόνες μαχῶν, ἀλλὰ καὶ πολλὰ συμπλέγματα γυναικείων φωτογραφιῶν ἐσκέπαζαν τοὺς τοίχους.

Ὁ νέος ἔκλεισε τὴν θύραν, ἔρριψε βλέμμα ἀφῃρημένον πρὸς τὰ ὅπλα του, πρὸς τὰς εἰκόνας, πρὸς τὰς φωτογραφίας καὶ ἔπειτα ἐκάθισεν εἰς τὸ γραφεῖόν του. Ἐκεῖ ἤρχισε νὰ ἀνοίγῃ τὰ συρτάριά του καὶ νὰ ἐξάγῃ φακέλλους μικροὺς καὶ φακέλλους μεγάλους, φακέλλους ὠχροὺς καὶ ροδίνους καὶ κυανοῦς καὶ νὰ τοποθετῇ αὐτὰς μὲ τάξιν εἰς ἕνα μεγάλον φάκελλον. Ἔπειτα ἔλαβε ἓν μεγάλο φύλλο χαρτὶ καὶ ἤρχισε νὰ γράφῃ :

«Μητέρα μου.

Σοῦ στέλλω μέσα εἰς τὸν φάκελλον αὐτὸν ὅλες μου τῆς ἀγάπες, τῆς ὁποίες εἶχες προφητεύσει ὅτι θὰ ἔκαμνα. Σοῦ στέλλω μαζῆ καὶ μίαν ἐξομολόγησιν, τὴν ὁποίαν χρεωστῶ εἰς τὴν *μεγάλην σου τῆς μάννας ἀγάπην*, πρὶν νὰ τὴν χάσω. Αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἐπίορκος καὶ προδότης φεύγω ὡς ὁ τελευταῖος κακοῦργος τὴν ἀνθρωπίνην δικαιοσύνην. Δὲν εἶχα τὴν δύναμιν νὰ τηρήσω ὅρκον, τὸν ὁποῖον ἔδωκα, *ὑπείκων μόνον εἰς τὰς ὑπαγορεύσεις τῆς ἀγάπης σου*. Ἡ πολλὲς ἀγάπες, ποῦ μοῦ εἶχες προφητεύσει, μοῦ ἐνθυμίζουν τοὐλάχιστον στιγμὰς εὐτυχίας καὶ ἂν δὲν μὲ εἶχες κάμει νὰ μὴ τὸς πιστεύω, ἴσως θὰ ἔσωζα τὴν τιμήν μου. *Ἡ μόνη καὶ μεγάλη σου ἀγάπη* τῆς μάννας θὰ μὲ ἐθανάτωνεν, ἐὰν εἶχα τὴν δύναμιν νὰ ἀποθάνω Ἔστω κατηραμένη».

Μάϊα

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΤΑΞΕΙΔΙΟΥ

Οὔτε πελασγικὰ τείχη, οὔτε κολοσσιαῖα φρούρια, οὔτε τιτᾶνες, οὔτε γίγαντες. Περίεργον τὸ αἴτθημα, τὸ ὁποῖον μὲ συνέχει. Παράδοξος ἡ εἰς τῆς Κρήτης ἐντύπωσίς μου ! Δὲν ἠδυνάμην ποτε νὰ φαντασθῶ τὴν Κρήτην, ὁποία πραγματικῶς εἶναι.

Κάτι τι ὑπέρτερον τοῦ ὅ,τι εἶχον ἴδει μέχρι τοῦδε, κάτι τόσον μέγα καὶ τόσον ἐπιβάλλον καὶ τόσον διάφορον ἦτο δι' ἐμὲ ἡ ἡρωικὴ νῆσος, ἡ γῆ αὐτὴ τῶν πατέρων μου ὥστε ὡς ἀπολιθωμένη, μὲ τὰς προσδοκίας μου διεψευσμένας, ἔστρεφα τὰ βλέμματά μου ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, καὶ ἐπὶ τῆς προκυμαίας καὶ ἐπὶ τοῦ μηρμυκιῶντος τουρκικοῦ πληθυσμοῦ καὶ ἐπὶ τοῦ παρακειμένου φρουρίου καὶ ἐπὶ τῶν ἀπέναντί μου ὀρέων. Ἡ Κρήτη ! τὸ ἀσύλληπτον ὄνειρον, ἡ φανταστικὴ τῶν ἡμιθέων γῆ, ἡ μυθώδης τοῦ ὑπάτου τῶν θεῶν πατρίς, ἡ Κρήτη, ἡ μόνη χώρα, ἣν βλέπομεν συνεχίζουταν μέγα παρελθὸν δόξης καὶ τιμῆς, ἡ ἀήττητος καὶ ἀπτόητος, ἡ κραταιὰ καὶ παντάνασσα, ἡ Κρήτη ἦτο αὐτὸ καὶ μόνον, μία νῆσος τουρκοκατοικημένη, χωρὶς ἰδιαίτερόν τινα τύπον, χωρὶς νὰ φέρῃ που τὴν σφραγῖδα τόσου ζωντανοῦ μεγαλείου, τόσης ἀθανάτου δόξης.

Καὶ ἐπροχώρουν ἀπὸ τῆς προκυμαίας πρὸς τὴν πόλιν ὡς ὑπνοβάτις· καὶ ἠσθανόμην τὴν καρδίαν μου συσφιγγομένην καὶ τὰ μάτια μου ἀρνούμενα νὰ μὲ ὑπηρετήσουν ὡς ἤθελα. Καφενεῖα καὶ παντοπωλεῖα καὶ πάλιν καφενεῖα ὡς τοῦ Γαλατᾶ τῆς Κ)πόλεως. Τοῦρκοι ἐδῶ καὶ Τοῦρκοι ἐκεῖ καὶ Τοῦρκοι παντοῦ, μὲ φέσια, μὲ σαρίκια, μὲ λευκοὺς κεφαλοδέσμους, μὲ φυσιογνωμίας κοινάς, μὲ βραχίονας γυμνοὺς ὡς ἑτοιμαζομένους νὰ σφάξουν καὶ νὰ θύσουν, μὲ πρόσωπα ἡλιοκαυμένα, μὲ στήθη τριχωτά, μὲ βλέμματα βλοσυρά, ἀλλὰ καὶ βλέμματα ἀδιάφορα, μὲ ἐνδυμασίας ὡς τῶν πλείστων νησιωτῶν μας, εἰς ἃς δεσπόζει τὸ κυανοῦν σκοτεινὸν καὶ τὸ λευκὸν καὶ τὸ κόκκινον. Τοῦρκοι παρκταγμένοι πρὸ τῶν καφενείων καὶ μέσα εἰς αὐτά, μὲ τοὺς βουρβουλίζοντας ναργιλέδες των παρὰ τὸ πλευρόν των, μὲ τὰς νωχελεῖς καὶ νωθρὰς τῶν Ἀνατολιτῶν στάσεις των, μὲ τὰς αἰωνίας βλασφημίας των, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν λάγνον ἔκφρασιν τῶν ἀνδρῶν τῶν χαρεμίων. Τοῦρκοι καὶ πάλιν περιφερόμενοι καὶ ἀνεβοκατεβαίνοντες εἰς ὅλους τοὺς δρόμους μὲ τὰ ζῷά των, μὲ τοὺς ἵππους των, μὲ τὰ μουλάριά των, φορτωμένα ἐμπορεύματα καὶ συρόμενα διὰ σχοινίων ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ. Τοῦρκοι πωλοῦντες καὶ Τοῦρκοι ἀγοράζοντες. Ποῦ καί που Βεγγάζιοί τινες καὶ ἐκ τῆς ἀπωτάτης Ἀνατολῆς ἔμποροι μὲ τὰ ἀπὸ λευκὰ χειράμια μπουρνουζιά των, τὰ κατερχόμενα ἀπὸ τῆς κεφαλῆς μέχρι τῶν γονάτων, ὡς λευκὰ φαντάσματα κόπτοντες τὴν μονοτονίαν τῶν ἄλλων ὁμοιομόρφων ἱματισμῶν, ὡς βρυκόλακες ἀφήσαντες τὰς κλίνας των μὲ τὰ νυκτικά των σιωπηλοὶ διασχίζοντες τὰ θορυβοῦντα πλήθη.

Ὅλοι αὐτοὶ κινούμενοι εἰς δρόμους στενούς, στρωμένους μὲ καλδερίμια καὶ πλαισιουμένους μὲ ἐρείπια, ἢ καὶ μὲ σπίτια τουρκικοῦ ἐντελῶς ρυθμοῦ. Εὑρισκόμεθα ἐπὶ τῆς κεντρικῆς ἀρτηρίας, καὶ λέγω εὑρισκόμεθα, διότι συνήντησα ἤδη τοὺς ἀπὸ Πειραιῶς συνταξειδιώτας μας καὶ περιηρχόμεθα ὁμοῦ τὴν πόλιν. Ἀλλ' ὅσον προχωροῦμεν ὁ δρόμος εὐρύνεται, ὁ ὁρίζων ἀνοίγει, ὁ οὐρανὸς φαίνεται εἰς πολὺ μεγαλειτέραν ἔκτασιν. Ἐδῶ δὲν ὑπάρχουν πλέον οἰκίαι. Ἐδῶ τὸ σύμβολον τοῦ κατακτητοῦ παρίσταται ἐν ὅλῃ τῇ φρικαλέᾳ ἐπιβλητικότητί του. Πῦρ καὶ ἐρήμωσις ! Φωτιὰ καὶ αἷμα ! Αἱ φλόγες ἐρρόφηταν, ἐστέγνωσαν τὸ αἷμα, ὡς κατέρριψαν τόσα σπίτια, ὡς ἠρήμωσαν τόσην χαρὰν καὶ τόσην ζωήν. Ἐδῶ ἦσαν αἱ μεγάλαι, αἱ πλούσιαι χριστιανικαὶ οἰκοδομαί ! Ἦσαν...! Ὡς νὰ περιπατῇ τις εἰς τὸ νεκροταφεῖον καὶ νὰ ὁμιλῇ περὶ παρελθόντος, διότι ἴχνη ζώντων χριστιανῶν δὲν φαίνονται πουθενά. Ἢ καὶ ἂν ὑπάρχουν κατορθόνουν νὰ φαίνωνται ὀλιγώτερον. Μόνον οἱ Βερσαλιέροι μὲ τοὺς πτερωτοὺς πίλους των καὶ τὰς γραφικὰς στολάς των καὶ οἱ Γάλλοι στρατιῶται μὲ τὰ ἄσχημα ἐνδύματά των ἐνθυμίζουν ἐδῶ τὸν πολιτισμὸν καὶ τὴν θρησκείαν τῶν κατοίκων, τῶν ὁποίων τὰ σπίτια ἐπυρπολήθησαν, τῶν ὁποίων τὸ αἷμα ἐχύθη, τῶν ὁποίων ἡ ζωὴ ἐχάθη, τῶν ὁποίων ὁ πλοῦτος καὶ τὰ ἱερὰ ἐσυλήθησαν.

Ἡ πρώτη ἐντύπωσίς μου ἤρχισεν ἤδη νὰ μεταβάλλεται. Το κενὸν αὐτό, τὸ ὁποῖον ἐσχημάτισεν ὁ πέλεκυς καὶ αἱ φλόγες, ἀρχίζει ἤδη νὰ ἐκτείνῃ τὸν ὁρίζοντα, νὰ μεγαλώνῃ τὴν μορφήν, νὰ προσδίδῃ ἓν εἶδος μαρτυρικῆς ἁγιότητος, ἓν εἶδος ὑπερόχου φυσιογνωμίας εἰς τὴν εἰκόνα τὴν πεζὴν καὶ κοινήν, ἡ ὁποία πρὸ ὀλίγου εἶχε προσπέσει εἰς τὴν ἀντίληψίν μου Ἡ Κρήτη ἤδη, ὡς αἱ μεγάλαι προσωπικότητες τῆς θρησκείας, αἱ ὁποῖαι μετὰ πάροδον τόσων αἰώνων φαίνονται κρατοῦσαι ἔτι τὸ λάβαρον τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἀληθείας ὑψηλά, καὶ ἀποτελοῦν ἐν τῇ ἀύλῳ ὑπάρξει των τὴν ζῶσαν πάντοτε εἰκόνα τοῦ μεγάλου καὶ τοῦ ὡραίου, ἡ Κρήτη τῆς φαντασίας μου, τῶν ὀνείρων μου, τῶν πόθων μου, τῶν ἐλπίδων μου, διαγράφεται ἤδη τοιαύτη ὑπὲρ τὸ κενόν, τὸ ὁποῖον ἐσχημάτισαν αἱ φλόγες, ὑπὲρ τὰ ἐρείπια, τὰ ἀχνίζοντα ἀκόμη ἀπὸ αἷμα, ὑπὲρ τὴν ἀτμόσφαιραν, τὴν ἀπηχοῦσαν ἀκόμη

τοὺς ἐπιθανατίους στόνους τῶν θνησκόντων διὰ τὴν πατρίδα καὶ τὴν ἐλευθερίαν των.

Τότε ἐνόησα ὅτι τέκνον τοῦ αἰῶνος αὐτοῦ τῆς ὕλης καὶ ἐγώ, ὅτι θῦμα τοῦ περιβάλλοντός με, μόνον εἰς τὸν ὄγκον ἐζήτησα τὸ μεγαλεῖον, μόνον εἰς τὸ βαρὺ ἐζήτουν τὴν δύναμιν, μόνον εἰς τὸν στίλβον καὶ λάμπον τὸ κάλλος. Τότε ἐνεθυμήθην ὅτι ἡ δόξα καὶ ἡ ἀληθὴς τιμὴ καὶ ἡ ὑπερτάτη ἀλήθεια δὲν ἐξῆλθόν ποτε οὔτε ἀπὸ χρυσοστόλιστα μέγαρα, οὔτε ἀπὸ μυθώδους πλούτου πύργους, οὔτε ἀπὸ σιδηροφρράγμενα φρούρια. Ἡ δόξα καὶ ἡ τιμή, πράγματα ἄϋλα καὶ αἰθέρια, δὲν ἠδύναντο νὰ ἐκπροσωπῶνται ἀπὸ τὴν ὕλην· δὲν ἠδύναντο νὰ ὁμιλοῦν εἰς τὰς αἰσθήσεις μας τὴν γλῶσσαν τῆς ψευδοῦς ματαιότητος, δὲν ἠδύναντο νὰ ὑποπίπτουν εἰς τὴν ἀντίληψίν μας μὲ σχήματα καὶ βάρη καὶ γραμμὰς καὶ χρώματα.

Καὶ μὲ συγκίνησιν ἤδη, τὴν ὁποίαν οὐδεὶς λόγος δύναται νὰ ἀποδώσῃ, ἔστρεψα τὰ βλέμματα τῆς ψυχῆς μου πρὸς τὸν νοητὸν κόσμον τῆς ἀθανασίας, πρὸς τὸ ἄπειρον, τὸ ὁποῖον ἐπλαισίουν ἐκεῖ πέραν μακρὰν τὰ Λευκὰ Ὄρη καὶ ὅπως κάμνωμεν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, τὸν ὁποῖον φανταζόμεθα μέγαν καὶ ἄναρχον καὶ εὔσπλαγχνον, μὲ συντριβὴν ψυχῆς, μὲ πόνον ἀληθῆ καὶ μετάνοιαν, ἐψιθύρισα : *ἥμαρτον*.

Η ΑΓΑΠΗ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ

Ἀγαπᾷ τις τὴν πατρίδα του ἐὰν προσπαθῇ νὰ συντελέσῃ, ὅπως αὕτη εἶναι ἐπίφοβος τοῖς ἔξω καὶ εἰρηνικὴ εἰς τὸ ἐσωτερικόν. Νῖκαι ἢ ἐπωφελεῖς συνθῆκαι καθιττῶσιν αὐτὴν σεβαστὴν εἰς τὰ ἔθνη. Ἡ τήρησις τῶν νόμων καὶ ἠθῶν ἠμπορεῖ μόνον νὰ παγιώσῃ τὴν ἐσωτερικὴν αὐτῆς ἡσυχίαν· Οὕτω καθ' ὃν καιρὸν ἀντιτάσσονται εἰς τοὺς ἐχθροὺς τοῦ κράτους στρατηγοὶ ἢ ἐπιτήδειοι διπλωμάται, πρέπει ν' ἀντιτάσσῃ τις κατὰ τῶν παθῶν, τὰ ὁποῖα τείνουσι νὰ καταστρέψωσι τὸ πᾶν, ἀρετὰς καὶ νόμους ἐπανορθωτικοὺς καὶ τότε ὁποῖα καθήκοντα οὐσιώδη καὶ ἀπαραίτητα δι' ἑκάστην τάξιν πολιτῶν καὶ δι' ἕκαστον πολίτην ἰδιαιτέρως !

Ὦ σεῖς, οἵτινες εἶσθε τὸ ἀντικείμενον τῶν σκέψεων τούτων· σεῖς, οἵτινες εἶσθε τὸ ἀντικείμενον τῆς λύπης μου τὴν στιγμὴν ταύτην, διότι στεροῦμαι ῥητορικῆς δεινότητος, ὅπως ὁμιλήσω ἐπαξίως περὶ τῶν ἀληθειῶν ὑπὸ τῶν ὁποίων κατέχεται ἡ ψυχή μου· σεῖς τέλος τῶν ὁποίων ἐπεθύμουν ν' ἀναφλέξω πᾶσαν ἱερὰν ἀγάπην, διότι διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἠθέλετε καταστῇ εὐτυχέστεροι, μὴ λησμονῆτε ὅτι ἡ πατρὶς ἔχει ἱερὰ καὶ ἀπαράγραπτα δικαιώματα ἐρ' ὑμῶν, ἐπὶ τῶν προτερημάτων, τῶν ἀρετῶν, τῶν αἰσθημάτων, ἐπὶ ἑκάστης τῶν πράξεών σας· εἰς ὁποιανδήποτε θέσιν καὶ ἂν εὑρίσκεσθε δὲν εἶσθε ἢ στρατιῶται φρουρᾶς ὑποχρεούμενοι νὰ ἀγρυπνῆτε ὑπὲρ αὐτῆς. καὶ ἕτοιμοι νὰ δράμητε εἰς βοήθειάν της εἰς τὸν ἐλάχιστον τῶν κινδύνων.

Πρὸς ἐκπλήρωσιν τόσον σπουδαίου καθήκοντος δὲν ἀρκεῖ ν' ἀπέλθῃ τις ὑπουργήματος, τὸ ὁποῖον τῷ ἐνεπιστεύθη ἡ πατρὶς, πιστῶς ὑπηρετήσας, νὰ προστατεύῃ τοὺς νόμους αὐτῆς, νὰ ἀναγνωρίζῃ τὰ συμφέροντα ἢ καὶ νὰ χύσῃ ἀκόμη τὸ αἷμά του εἰς τὸ πεδίον τῆς μάχης Ὑπάρχουν δι' αὐτὴν ἐχθροὶ ἐπικινδυνωδέστεροι τῶν ἐναντίον της ξένων συμμαχιῶν καὶ ἐσωτερικῶν στάσεων. Εἶνε ὁ ὑτόκωφος καὶ βρᾶδὺς πόλεμος, ἀλλὰ ὁζῶν διαρκῶς, τὸν ὁποῖον τὰ προσωπικὰ πάθη καὶ αἱ ἔριδες ἀναπτύσσουν κατὰ τῶν ἠθῶν, πόλεμος τοσούτῳ μᾶλλον ὀλέθριος, καθόσον ἡ πατρὶς μόνη ἀρ' ἑαυτῆς δὲν ἔχει οὐδὲν μέσον πρὸς ἀποσόβησιν αὐτοῦ.

Πολλοὶ ἔχουν ἀξίαν καὶ ἀρετάς· ὀλίγοι ὅμως εἶνε οἱ ἐνάρετοι, διότι χρειάζεται γενναιότης διηνεκής, εἰς πᾶσαν περίστασιν, παρὰ τὰς παρουσιαζομένας δυσκολίας, χρειάζεται αὐτοθυσία, καὶ αὐταπάρνησις.

Καὶ ἐὰν αἱ ἀγαθαὶ ψυχαὶ δὲν ἠμποροῦν νὰ συμμαχήσουν κατὰ τῶν δολίων καὶ μοχθηρῶν ἀνθρώπων, ἃς συνενωθοῦν τοὐλάχιστον ἐπ' ἐγαθῷ τῶν καλῶν· εἶνε καιρὸς τὸ καλὸν ν' ἀποκατασταθῇ ἐν τῇ κοινωνίᾳ, ἀπὸ τὴν ὁποίαν αἱ προλήψεις τὸ ἐξώρισαν. Τοῦτο ἤθελε μᾶς διδάξει νὰ μὴν ἔχωμεν ἀδιάκοπον πόλεμον οἱ μὲν κατὰ τῶν δέ· νὰ μὴ συγχέωμεν τὴν ἀδυναμίαν τοῦ πνεύματος μὲ τὴν φυσικὴν κακίαν, νὰ συγχωρῶμεν τὰ σφάλματα, νὰ μὴ ἔχωμεν προλήψεις, νὰ μὴ δυσπιστῶμεν, διότι ὅλα αὐτὰ εἶνε πηγαὶ διχονοίας καὶ μίσους. Ἤθελε μᾶς διδάξει ἐν ταὐτῷ ὅτι ἡ ἀγαθοεργία εἶνε καθῆκον, ὑπαγορευόμενον εἰς ἡμᾶς.

Βλέπομεν καθ' ἑκάστην ἀνθρώπους βασανιζομένους ὑτὸ δυστυχίας, ἄλλους μὴ ἔχοντας ἀνάγκην ἢ ἑνὸς παρηγορητικοῦ λόγου καὶ ψυχῆς ἀντιλαμβανομένης τῶν πόνων των· καὶ ἐρωτῶμεν ἑκυτοὺς κατά τί ἠμποροῦμεν νὰ φανῶμεν χρήσιμοι εἰς τοὺς ἀνθρώπους καὶ ἂν ἡ φύσις μᾶς ἀποζημιοῖ δι' ἀδίκημά τι. Ποία ἱκανοποίησις διὰ τὰς ψυχὰς τὰς ἀκολουθούσας τὰς ἐμπνεύσεις των ! Ἂν ποτὲ σώσῃ τις ἄνθρωπον τῆς δυστυχίας, τοῦ θανάτου, τοῦ ἐξευτελισμοῦ, ἐπικαλοῦμαι μάρτυρα τὴν συγκίνησιν, τὴν ὁποίαν αἰσθάνεται· δι' αὐτὸν ὑπάρχουν βεβαίως στιγμαὶ εὐτυχίας, ἐξαγοράζουσαι ὁλοκλήρων ἐτῶν πόνους.

Μὴ φοβούμεθα τοὺς φθονερούς, διότι πάντοτε εὑρίσκουν τὰ ἐπίχειρα τῆς κακίας των εἰς τὴν σκληρότητα τοῦ χαρακτῆρός των. Ὁ φθόνος εἶνε σκωρία κατατρώγουσα τὸν σίδηρον. Μὴ φοβούμεθα τοὺς ἀγνώμονας. Εἴπόν τινες : Ὁ εὐεργετῶν πρέπει νὰ λησμονῇ καὶ ὁ εὐεργετούμενος νὰ ἐνθυμῆται· ἐγὼ λέγω ὅτι ὁ δεύτερος θέλει ἐνθυμεῖσθαι, ἐὰν ὁ πρῶτος ἐλησμόνησεν. Ἀδιάφορον ἐὰν σφάλλω· μήπως πρέπει νὰ πράττῃ τις τὸ ἀγαθὸν ἐπὶ λόγῳ συμφέροντος ;

(Ἐκ τῶν τοῦ Barthélemy). **Μαρία Πινέλλη.**

ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΠΑΠΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ

Ἀνέτειλε μὲ τὸν αἰῶνα αὐτὸν καὶ ἔδυσε μετ' αὐτοῦ.

Καὶ τὸν ἠκολούθησεν ἀκριβῶς ἀνὰ τὴν ἐξέλιξίν του, ἀνὰ τὰς διαφόρους φάσεις του.

Ὡς αὐτὸς ἐγκαινιάσθη μὲ ἐπανστάσεις, ὡς ἐσημειώθη κατὰ τὴν πρώτην του περίοδον μὲ προσωπικότητας ἰσχυράς, ὡς ὑπῆρξε πλούσιος εἰς ἰδεώδη καὶ ὡς κατέληξεν εἰς ἓν εἶδος νάρκης, καταπτώσεως, ἐξαντλήσεως καὶ κμάτου φυσικοῦ, οὕτω καὶ ἡ γυνὴ αὕτη ἔζησε καὶ ἔδρασε καὶ ἐτελείωσε τὴν ζωήν της.

Ἐκυοφορήθη ἀπὸ γονεῖς ἐπαναστάτας, ἐγεννήθη εἰς πατρίδα ἐπαναστατημένην καὶ ἀνετράφη εἰς τὴν ξένην, μὲ ἰδέας ἐπαναστατικάς, εἰς ἃς ἀντήχει ὁ γδοῦπος τῶν ἀναστατωσάντων τὸν κόσμον τηλεβόλων τοῦ Ναπολέοντος. Εἰς τὸ αἷμά της λοιπὸν ὑπῆρχε τὸ μικρόβιον τῆς ἐπαναστάσεως, εἰς τὴν ψυχήν της ἤδρευον αἰσθήματα ἐπαναστατικά, εἰς τὸ πνεῦμά της μόνον ἰδέαι ἐπαναστατικαὶ ἐχώρουν, μόνον νοήματα ἐλευθερίας καὶ πατριωτικῶν ἰδεωδῶν ἦσαν προσιτά. Ἡ ἐκπαίδευσίς της ὑπῆρξε ξενικὴ μᾶλλον, διότι καθ' ἣν ἐποχὴν αἱ συμπολίτιδές της ἐκ Πατρῶν, οὔτε διὰ τὴν γλῶσσάν των εἶχον σχολεῖα, αὐτὴ ἐτελειοποιεῖτο ἐν Ἰταλίᾳ εἰς τὴν γαλλικὴν καὶ ἰταλικὴν γλῶσσαν, ἃς ὡμίλει μεθ' ὅσης εὐκολίας καὶ τὴν μητρικήν. Δὲν ἦτο ὡραία, μὲ τὸ κάλλος τῶν αὐστηρῶν γραμμῶν, ἀλλ' ἦτο ὡραία διὰ τὸ σπινθηροβολοῦν τῶν γοητευτικῶν της ὀφθαλμῶν, ἦτο ὡραία διὰ τὸ εὐρὺ μέτωπον, τὸ ὁποῖον τόσην ἐπρόδιδεν εὐφυΐαν καὶ νοημοσύνην, ἦτο ὡραία μὲ τὸ ἐλαφρῶς καμπύλον τῆς ρινός, τὸ προδίδον χαρακτῆρα ὑπέροχον, ἦτο ὡραία μὲ τὸ στόμα της, τὸ δροσερόν, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ὡς χείμαρρον κρυσταλλίνης φωνῆς ἐξεχύνοντο τόσον ἐνθουσιώδεις λόγοι, τόσον τορνευταὶ φράσεις, τόσον μεγάλα νοήματα.

Εἰς τὸ Ναύπλιον, ὅπου ἀποκατεστάθη, εὐθὺς μετὰ τὴν ἀποκτηθεῖσαν ἐλευθερίαν, ὡς σύζυγος τοῦ γερουσιαστοῦ Παπαλεξοπούλου, εἰς τὴν γυναικείαν ἐκείνην κοινωνίαν τὴν μικράν, τὴν στενήν, τὴν ἀσφυκτικὴν, ἡ Καλλιόπη Παπαλεξοπούλου ἀπετέλει τοιαύτην παρατονίαν, ὥστε νὰ εἶναι τὸ ἀντικείμενον τοῦ φθόνου καὶ τῶν ἐπικρίσεων τῶν πλείστων κυριῶν, αἱ ὁποῖαι μὲ τὰς ἀρετὰς τῶν καλῶν καὶ πατριωτίδων μητέρων εἶχον ὅμως κληρονομήσει καὶ τὰ ἐλαττώματα τῆς δουλικῆς ζωῆς τοῦ γυναικωνίτου.

Διὰ τοῦτο ἡ ἀδάμαστος αὐτὴ ἐπαναστάτις δὲν ἠγάπα τὰ *γυναικάρια*, ὡς τὰς ἀπεκάλει μὲ ἓν ὄνομα, καὶ ἠρέσκετο εἰς τὴν συναναστροφὴν μᾶλλον τῶν ἐπιφανῶν συγχρόνων της ἀνδρῶν, μετὰ τῶν ὁποίων ἠδύνατο νὰ ἀνταλλάσσῃ σκέψεις, νὰ διοργανώνῃ στάσεις, καὶ νὰ λαμβάνῃ τὰς πλέον ἐπικινδύνους ἀποφάσεις. Οἱ ξένοι καὶ οἱ φιλέλληνες, οἱ ἐγκατασταθέντες τότε εἰς Ναύπλιον, μετὰ τοῦ πρώτου Κυβερνήτου, ἐτίμων τόσον τὴν Ἑλληνίδα, ὥστε νὰ προτιμοῦν τὴν ἰδικήν της συναναστροφὴν πάσης ἄλλης, κατάπληκτοι πρὸ τῆς εὐφυΐας καὶ τῆς πολυμαθείας, τῆς χάριτος καὶ τῆς φιλοκαλίας της. Εἰς τὴν οἰκίαν τῆς Παπαλεξοπούλου εὑρίσκοντο εἰς κύκλον ἀληθῶς πολιτισμένον, ἀπηλλαγμένον δουλικῶν προλήψεων, εἰς κύκλον, ἐν ᾧ μία γυνὴ ἐνεσάρκου ἐν ἑαυτῇ ἀρετὰς τῆς ψυχῆς, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν τὰ πολυτιμότερα στολίσματα τοῦ φύλου μας καὶ ἀρετὰς τοῦ πνεύματος, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν τὸν ὑπέρτατον θησαυρὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐν γένει.

Ἀλλ' ἡ Καλλιόπη Παπαλεξοπούλου δὲν ὑπῆρξε μόνον γυνὴ τοῦ κόσμου, ἀλλ' ὑπῆρξε καὶ γυνὴ πατριῶτις, καθ' ὃν τρόπον ἡ ἀνατροφὴ καὶ ἡ μόρφωσίς της τῇ ἔδιδον ἰδέαν τοῦ πατριωτισμοῦ. Καὶ αὐτὴ, ὡς αἱ μεγαλήτεραι σκαπανεῖς τῆς ἀνακτηθείσης ἐλευθερίας, εἶχεν ὀνειροπολήσει τὴν πατρίδα της ἐλευθέραν, πλέουσαν εὐθὺς ἀπὸ τὰς πρώτας δεκαετηρίδας τῆς ἀπελευθερώσεώς της εἰς πέλαγος ἀγαθῶν, ἀνακτῶσαν τὸ παλαιὸν γόητρόν της, καὶ τασσομένην εἰς τὴν πρώτην βαθμῖδα τῶν εὐνομουμένων καὶ μεγάλων τοῦ κόσμου χωρῶν. Τὴν ἤθελε τὴν Ἑλλάδα τῶν ὀνείρων της εὐθὺς ἀμέσως, μὲ στέμμα ἀδαμάντων καὶ μὲ ἀλουργίδα καὶ μὲ πορφύραν τόσον πολύτιμον, καὶ μὲ περιβάλλον τόσον ἔκπαγλον, καὶ μὲ πλουτοῦς πλούτου καὶ εὐημερίας καὶ τιμῶν τοιούτων, ὥστε πάντα τὰ τέκνα τῶν χυσάντων τὸ αἷμά των ὑπὲρ αὐτῆς, νὰ ἀπολαμβάνωσιν ἤδη τὴν εὐτυχίαν τῆς ζωῆς, χωρὶς κανὲν νέφος νὰ θολώνῃ τὸν ὁρίζοντά των, χωρὶς καμμία δύναμις νὰ δύναται νὰ ἀντιταχθῇ εἰς τὴν ἰδικήν των.

Ἡ ἰσότης καὶ ἡ ἀδελφότης, αἱ θεμελιώδεις αὐταὶ ἰδέαι τῆς ἐλευθερίας, εἶχον δημιουργήσει διὰ τὸν ὄχλον μίαν ἰδέαν πατριωτισμοῦ, πολὺ ὑποκειμενικήν, πολὺ σφιγκτὰ συνδεδεμένην μὲ τὴν ἱκανοποίησιν τοῦ ἐγώ. Ἡ ἰσότης καὶ ἡ ἀδελφότης εἶχον ποτίσει καὶ τὰς ψυχὰς καὶ τὰ πνεύματα τῶν ἀρχόντων καὶ ἐπιφανῶν μὲ τὴν πεποίθησιν, ὅτι ὑπεράνω αὐτῶν οὐδεὶς εἶχε θέσιν νὰ σταθῇ, ὅτι ὑπεράνω τῶν δικαιωμάτων των, οὐδεὶς ἐδικαιοῦτο νὰ ἀντιτάξῃ ἴδια δικαιώματα Καὶ ὁ ἄρχων λοιπὸν ὁ ἐκ τοῦ ἰδίου των γένους καὶ τῆς ἰδίας των φυλῆς, ὁ Καποδίστριας, ἐπλήρωσε μὲ τὴν ζωήν του τὰ ὑπὸ τοῦ πολιτεύματος ἐξασφαλισθέντα αὐτῷ προνόμια, καὶ ὁ ξένος ἡγεμών, ὁ ταχθεὶς ὑπ' αὐτῶν τούτων εἰς τὸ ὕπατον ἀξίωμα, φυσικὸν ἦτο νὰ πληρώσῃ διὰ τῆς ἐξορίας τὴν ὑπὲρ τῆς εὐημερίας τῆς χώρας ἀγάπην καὶ μέριμνάν του.

Ἡ Παπαλεξοπούλου εἶχεν ἀποστηθίσει τὴν Γαλλικὴν ἐπανάστασιν, καὶ δύναταί τις νὰ εἴπῃ ὅτι τὸ φάντασμα τῆς Ρολὰν δὲν τὴν ἄφινε νὰ κοιμηθῇ ἥσυχον. Ὡς ὅλαι αἱ γυναῖκες, αἱ μὲ φαντασίαν ἐξημμένην, ὀνειροπολοῦν σήμερον νὰ γείνουν αἱ ἡρωΐδες — καὶ γίνονται δυστυχῶς πολὺ συχνὰ — τῶν μυθιστορημάτων, τὰ ὁποῖα ἀναγινώσκουν, οὕτω καὶ ἡ Καλλιόπη Παπαλεξοπούλου, ἡ μὲ ἀνδρικὸν σθένος συνειθίσασα ἀπὸ τὰ παιδικά της ἔτη νὰ ἀντιμετωπίζῃ τὴν ζωήν, ἀνεγίνωσκεν ὡς τὸ μόνον τὴν ψυχὴν καὶ τὸ πνεῦμά της ἱκανοποιοῦν βιβλίον τὴν ἱστορίαν τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως, καὶ ὠνειροπόλει νὰ ζήσῃ καὶ νὰ ἀποθάνῃ ἴσως ὡς ἡ μεγάλη ἐπαναστάτις Ρολάν.

Εὐθὺς λοιπόν, ὡς ἤρχισε νὰ ψιθυρίζηται τὸ συνωμοτικὸν τῆς ἐξορίας τοῦ Ὄθωνος σχέδιον, ἡ Καλλιόπη Παπαλεξοπούλου ἤρχισε νὰ ἀναπνέῃ μὲ περισσοτέραν ἐλευθερίαν, ἤρχισε νὰ βλέπῃ τὸν ὁρίζοντα τῆς δόξης, ἴσως δέ, καὶ τοῦ μαρτυρίου διανοιγόμενον πρὸ αὐτῆς. Τί οἶδεν ἂν ἡ γυναικεία ἐκείνη κεφαλὴ δὲν εἶχε πρώτη κυοφορήσει τὴν ἰδέαν αὐτὴν τῆς ἐξορίας. Τί οἶδεν, ἐὰν εἰς τὸν πρῶτον ἀμυδρὸν σπινθῆρα, αὐτὴ δὲν ἔρριψε τὴν πυρίτιδα, ἥτις ἀνέφλεξε καὶ ἐπυρπόλησε τὸν πρῶτον θρόνον τῆς Ἑλλάδος !

Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι γνωστὸν ἐπαναστατικὸν κέντρον ἦτο ἡ οἰκία της, ὅτι ἐκεῖ ἐτεκταίνοντο τὰ τολμηρότερα σχέδια, ὅτι ἐκεῖ ὡς ἀρχηγεῖον τοῦ ἐπαναστατικοῦ κινήματος συνελέγοντο καὶ ἐτακτοποιοῦντο πάντα τὰ μεταξὺ τῶν ἐπαναστατῶν ἀνταλλασσόμενα ἔγγραφα, ὅτι ἐκεῖ συνετάσσετο τὸ κρυπτογραφικὸν λεξικὸν τῶν ἐπαναστατῶν, ὅτι ἐκεῖ ἐδημιουργεῖτο ἡ συνθηματικὴ διὰ σημείων γλῶσσα, δι' ἧς οἱ εἰς διάφορα μέρη τῆς πόλεως διεσκορπισμένοι ἐπαναστάται συνενοοῦντο ἀπὸ τῶν παραθύρων καὶ τῶν στεγῶν τῶν οἰκιῶν.

Ἡ Καλλιόπη Παπαλεξοπούλου ὑπῆρξεν ἡ σημαιοφόρος τῆς ἐπαναστάσεως ἐκείνης, ὡς ὁ οἶκός της ὑπῆρξεν ὁ προμαχών, ὄπισθεν τοῦ ὁποίου ἐκρύπτοντο καὶ ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἔρριπτον τοὺς μύδρους των οἱ συνωμόται.

Διὰ νὰ ἀποδειχθῇ καὶ πάλιν διὰ μυριοστὴν φοράν, ὅτι αἱ

τόσον φημιζόμεναι γυναικεῖαι ἀσθενεῖς καὶ τρυφεραὶ χεῖρες, ὄχι μόνον οἴκους ἔχουν τὴν δύναμιν νὰ ἱδρύουν καὶ κατεδαφίζουν, ἀλλὰ καὶ θρόνους ἰσχυρῶν τῆς γῆς νὰ στηρίζουν ἢ νὰ καταρρίπτουν.

ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΛΠΕΙΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Α'.

Ἀγαπητή Μαρία,

Τὰ μέχρι ταύτης τῆς στιγμῆς θ' ἀφηγηθῶ ἐν βίᾳ.
Πρωΐ πρωΐ τὸ Σάββατον στὰς εἴκοσ' Ἰουνίου,
Πολὺ πρὸ τῆς ἀνατολῆς τοῦ ἀττικοῦ ἡλίου
Στὴν ἅμαξαν εἰσήλθομεν ἐγὼ μαζὺ κι' ἡ Ρήνα.
Ἐπρόκειτο ν' ἀφήσωμε γιὰ λίγο τὴν Ἀθήνα.
Γλυκὰ μᾶς ἐσυντρόφευαν οἱ συγγενεῖς καὶ φίλοι
Καὶ γύρω μας ὑψώνετο τοῦ χωρισμοῦ μανδῆλι.
Στὸν Πειραιᾶ ἐφθάσαμεν εἰς τὰς ἑπτὰ καὶ κάτι
Μὲ κουρασμένο τὸ κορμί, μὲ νυσταγμένο μάτι.
Καὶ ἂν τὸ διατὶ ρωτᾷς! Τὶ νύκτα ἦταν κείνη!
Κανείς μας δὲν ἐπλάγιασε. Φαντάσου τὴν Εἰρήνη.
Τὶ ταραχή! Τὶ ἔξαψις! Γι' αὐτὴν δὲν ἦσαν κόποι
Πρώτη φορὰ ἐπρόκειτο νὰ πάῃ στὴν Εὐρώπη.
Μὲ τὸ μπαοῦλο ἀνοικτό, μ' ἀσπρόρρουχα μιὰ προῖκα
Καὶ μ' ἑκατὸ φορέματα σ' ἀπελπισιὰ τὴ βρῆκα
— Τί ἔχεις; τὴν ἐρώτησα. Κι' αὐτή: Ἄχ κύττα, ἔλα
Μὲ τὰ πολλὰ φορέματα πάει νὰ μούρθῃ τρέλλα.
Ἐσὺ ποῦ ξεύρεις ἀπ' αὐτά, ποῦ ἔκαμες ταξείδια,
Πὲς, ὅλα τὰ χρειάζομαι; Χαμήλωσε τὰ φρύδια
Μ' ἐκύτταξε καλὰ, καλὰ, νὰ ἰδῇ τί θ' ἀπαντήσω,
— Ὄχι, τῆς εἶπα, κάθησε νὰ στὰ τοποθετήσω
Εὐθὺς τὰ περισσότερα τῆς ἔβγαλ' ἀπ' τὴ μέση
Μ' αὐτὴ ἐπανελάμβανε. «Ἡ κόφα ἔχει θέσι».
— Στὴν Ἰταλία, Ρήνα μου, κοστίζουν τὰ bagagia,
Μὰ τίποτε δὲν ἤκουε, δὲν ἄφινε τὰ νάζια.
Καὶ γιὰ νὰ μὴν πολυλογῶ κατώρθωσ' ἡ καϋμένη
Νὰ ξεκινήσῃ ὡς πάντοτε βαρέως ὡπλισμένη.
Λοιπὸν σοῦ εἶπα στὸν Πειραιᾶ ἐφθάσαμε, Μαρία,
Ἐβγάλαμ' εἰσιτήρια στοῦ Τζῶν τὴν ἑταιρία.
Κι' εὐθὺς ἐπεβιβάσθημεν στὴν «Ἥρα» μὲ χαρά.
Ἦτον καιρός. Ἐσφύριζε γιὰ δεύτερη φορά.
Ἀμέσως λύπης ἔκφρασις στὴν ὄψι μας ἐχύθη.
Εἶνε πικρὸς ὁ χωρισμός, μοῦ πόνεσαν τὰ στήθη.
Ἂς ἦτον καὶ προσωρινὸς γιὰ δύο μῆνας μόνον.
Αἴ! εἰς τὴν γῆν καμμιὰ χαρὰ δὲν εἶνε δίχως πόνον.
Στὴν χώραν τῶν ὀνείρων μου ποῦ νέα νέα εἶδα
Ποῦ ἂν δὲν ἤμουν Ἑλληνὶς θὰ ἤθελα πατρίδα,
Ἐκεῖ ποῦ πρῶτα ἔμαθα τὰ χιόνια νὰ λατρεύω,
Ποῦ μὲ τὴν φαντασίαν μου ἀπαύστως ταξειδεύω,
Στὴν γῆν ποῦ μᾶς ἐχάρισε τὴν λατρευτὴ Σοφία,
Ἐκεῖ λοιπὸν ταξείδευα, ἐκεῖ στὴν Γερμανία.
Καὶ εἶχ' ἀμέτρητη χαρά. Τὸ σφύριγμα ἐκεῖνο
Μοῦ θύμισε πῶς τὴ γλυκειὰ πατρίδα μου ἀφίνω.
Σὲ λίγα δευτερόλεπτα τὸ πλοῖό μας κινοῦσε
Κι' ἡ ποθητή μας συντροφιὰ μᾶς γλυκοχαιρετοῦσε.
Κι' ἡ βάρκα ἀπεμακρύνετο, κι' ἐσχίζαμε τὸ κῦμα
Κι' ἐχάναμε σιγὰ-σιγὰ τοῦ μανδηλιοῦ τὸ σῆμα.
Σχίζε τὰ κύματα γλυκά, βαρκοῦλ' ἀγαπημένη,
Ἀγὶ ὁ καιρὸς κρατεῖ φτερὰ καὶ γλήγορα διαβαίνει.
Καὶ πάλιν ὅταν θάλθωμεν φαιδρὰ ν' ἀντικρυσθοῦμε
Κι' ὅλοι μὲ γέλοιο καὶ χαρὰ σφιγκτὰ ν' ἀγκαλιασθοῦμε.

. . . . . .

Μέσ' ἀπ' τὰ σύννεφα γλυκὰ ὁ ἥλιος μᾶς φωτίζει
Καὶ τὴν διώρυγα σιγὰ τὸ πλοῖον διασχίζει.
Κι' ἐγὼ ἀπὸ τὴν γέφυρα νὰ βλέπω δὲν χορταίνω,
Ἐν τούτοις ἀνυπόμονα τὴν ἔξοδο προσμένω.
Μετὰ λεπτὰ εἴκοσι δυὸ τριγύρω μας καὶ πάλι
Τῆς ἀνοικτῆς τῆς θάλασσας ξαπλώθηκαν τὰ κάλλη.
Εἰς τὰς ἑπτὰ ἐφθάσαμε στὰς Πάτρας μ' εὐθυμίαν,
Ἐβγήκαμε, δειπνήσαμε κοντὰ στὴν παραλίαν.
Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωὶ στὴν ὥμορφή μου νῆσο
Στὴν ποθητή μου Κέρκυρα βγῆκα νὰ περπατήσω.
Ἐκεῖ ποῦ ζήσαμε ἡ δυὸ τὰ χρόνια μας ἐκεῖνα
Ποῦ πρωτογνωρισθήκαμε μαζῆ ἐγὼ κι' ἡ Ρήνα.
Ἐκεῖ κι' ἡ δυὸ βρεθήκαμε στὸ πρῶτό μας λημέρι
Καὶ τὰ παληὰ θυμώμαστε πιασμέναις ἀπ' τὸ χέρι
Ἀλλὰ μὲ τὴν ἀράμνησι καὶ μὲ τὴ φλυαρία,
Κοντέψαμε νὰ μείνωμε εἰς τοῦ λουτροῦ τὰ κρύα
Ἐκεῖ ποῦ περπατούσαμε ἀκοῦμε νὰ σφυρίζῃ.
Ἤτανε περὶ πολὺ ἀργά. Τὸ πλοῖό μας καπνίζει.
Ἐσήκωσαν τὴν ἄγκυρα, τὸ κῦμα ὡς κι' ἀπάνω
Τὸ Πρακτορεῖον ἔκλεισε Βαρκάρη τί νὰ κάνω;

. . . . . .

Στὴ βάρκα ἐρριχθήκαμε κι' ἐμεῖς καὶ τὰ μπαοῦλα
Τὴν τρικυμία βλέποντας μὲ φόβο καὶ τρεμοῦλα.
Τὰ κύματα πελώρια, ἡ βάρκα πλαγιασμένη
Νὰ προχωρήσῃ δέν μπορεῖ. Κι' ἐγὼ ἀπελπισμένη.
Ἄχ βοηθησέ μας οὐρανὲ καὶ κάμε νὰ σωθοῦμε,
Μοῦ φαίνεται σὰν ὄνειρο στὸ πλοῖο ν' ἀναιβοῦμε.
Οἱ ἐπιβάται ἀπὸ ψηλά, ὁ πλοίαρχος κι' οἱ ἄλλοι
Μὲ ἀγωνία κύτταζαν τὴ φοβερή μας πάλη.
Τότε τὸ πλοῖο ἔστρεψε τὸ κῦμα γιὰ νὰ κόψῃ
Κι' ἐχύθηκε παρηγορὰ στὴν κάτωχρή μας ὄψι.
Αἴ τότε περὶ κατώρθωσε ἡ βάρκα νὰ σιμώσῃ.
Ἀλλὰ τὸ πλέον φοβερὸν δὲν εἶχε τελειώσει.
Ἀπὸ τὸ φόβο τὸν πολὺ κι' ἀνυπομονησία
Στὴ σκάλα πῆγα νὰ ριχτῶ. Κραυγαὶς μὲ ἀγωνία
Ἀντήχησαν ἀπὸ ψηλά, μ' ἐνόμισαν χαμένη,
Μιὰ τρίχα θάμουνα βαθειὰ στὸ κῦμα βυθισμένη.
Μὰ ἕνα χέρι στιβαρὸ μὲ ἄρπαξ' ἀπ' τὴ μέση
Καὶ μ' ἔσωσε καὶ μ' ἔφερε σ' ἀσφαλισμένη θέσι
Καὶ ὁ βαρκάρης ἔπιασε τὴ Ρήνα μὲ τὸ ζόρι
Κι' ἐκεῖνος τὴν ἀνέβασε ἀγάλια στὸ βαπόρι.
Τὸν Πάνσοφον δοξάσαμε κι' ἐμεῖς καὶ ὅλ' οἱ ἄλλοι.
Ἡ μόνη δὲ ἀπώλεια σ' αὐτὴ τὴν παραζάλη
Ὑπῆρξ' ἕνα χειρόκτι μου κι' ἐφύλαξα τὸ ἄλλο
Γιὰ μιὰ μικρὴ ἀνάμνησι σ' ἕνα κακὸ μεγάλο.
Μετὰ τὰ τόσα μας δεινὰ καὶ μὲ τὰ τόσα πάθη
Ἡ ὄρεξίς μας γιὰ φαγὶ καθόλου δὲν ἐχάθη.
Ἐπάνω στὸ κατάστρωμα, στὴ βραδυνὴ γαλήνη
Ἐνῷ μᾶς γλυκοχάϊδευε ἡ μαγικὴ σελήνη
Στὴν εὐωδιὰ τῆς θάλασσας δειπνήσαμε ὡραῖα
Καὶ ὅλοι ἐκουβέντιαζαν γιὰ τὰ δικά μας νέα.
Ἄχ! ἔπειτα τί εὔμορφα Τοῦ φεγγαριοῦ ἡ ἀχτίδες.
Ἐξαίφνης ἐσκοτείνιασαν. Τὴν ἔκλειψι θὰ εἶδες.
Δυὸ πολυθρόναις πείραμε, φορέσαμε τὴ γοῦνα
Κι' ἐκεῖ ἐξαπλωθήκαμε. Δὲν ἤτανε φουρτοῦνα.

. . . . . .

Γλυκὰ ξημερωθήκαμε στὴν ξένη παραλία,
Κι' ἐβγήκαμε στὸ Brindisi. *Ὦ χαῖρε, Ἰταλία.*
Μὰ τώρα πλέον βιάζομαι, θὰ φύγω μὲ τὸ τραῖνο,
Μαρία μου σ' ἀσπάζομαι καὶ μετ' ἀγάπης μένω

Πιστή σου φίλη μία
Μαντεύεις,

Φλωρεντία

ΣΥΝΤΑΓΑΙ

Ροσόλι. Λυώνετε καλὰ εἰς 60 δρ. νερὸ 60 δρ. ψιλὴν ζάχαριν, καὶ προσθέτετε 50 δρ. οἰνόπνευμα 96 βαθμ. Ἀναμιγνύετε καλὰ-καλὰ ὅλα μαζῆ, προσθέτετε 10 δρ. ἢ φλοιὸν λεπτοῦ μανδαρινιοῦ, ἢ καφὲ κεβουρτισμένου, ἢ κακάον, ἢ λεμονόφλουδον. Τὰ περνᾶτε ἀπὸ στουπόχαρτον καὶ τὸ βάζετε εἰς μποτίλιαις. Ἔχετε ὡραῖον ροσόλι.

Ντομάτες κονσέρβα Ἀγοράζετε μεγάλες καὶ γερὲς ντομάτες. Τὰς κόπτετε εἰς δύο Τὰς ἁπλόνετε εἰς σανίδα μὲ τὸ κομμένον μέρος πρὸς τὸν ἥλιον, τὰς ἁλατίζετε καλὰ καὶ τὰς ἀφίνετε νὰ στεγνώσουν εἰς τὸν ἥλιον ἀρκετὰς ἡμέρας. Ὅταν ἔχουν ἀπορροφήσει ὅλον τὸ ὑγρόν των, τὰς λαδόνετε, τὰς τοποθετεῖτε εἰς κιουπάκι καὶ τὰς μεταχειρίζεσθε τὸν χειμῶνα.

Παστίτσο πατάτα. Βράζετε 1 ὀκ. πατάτας, τὰς περνᾶτε ἀπὸ τὸ τρυπητὸν καὶ τὰς ζυμόνετε καλά. Προσθέτετε τέσσαρα αὐγὰ καὶ τὰς ζυμόνετε πάντοτε. Ἰδιαιτέρως ἔχετε κεβουρτίσει κημᾶν, τὸν ὁποῖον βράζετε μὲ ἄφθονον σάλτσα ντομάτας. Ἀναλύετε τὴν ζύμην τῆς πατάτας σας μὲ ἀρκετὴν σάλτσα ἀπὸ ἐκείνην, εἰς ἣν ἔχετε βράσει τὸν κημά σας. Μετὰ ταῦτα λαμβάνετε μίαν φόρμαν, ἢ μίαν μικρὰν κατσαρόλαν, τὴν βουτυρόνετε, τὴν πάσετε μὲ γαλέταν κοπανισμένην καὶ στρώνετε ἐπ' αὐτῆς ἓν στρῶμα ἀπὸ τὸν πολτὸν τῆς πατάτας σας. Ἐπ'αὐτοῦ ρίπτετε ξυμένο τυρὶ καὶ ἐπ' αὐτοῦ στρώνετε ἓν στρῶμα κημᾶ μὲ ὀλίγην σάλτσαν. Σκεπάζετε μὲ δεύτερον στρῶμα πατάτας· ἐπαναλαμβάνετε ὡς καὶ κατὰ τὴν πρώτην φορὰν καὶ ἐξακολουθεῖτε μέχρις οὗ γεμίσετε τὴν φόρμαν ἢ τὴν κατσαρόλαν σας. Ἐπιπάσσετε ἐπάνω μὲ ἄφθονον τυρὶ καὶ στέλλετε εἰς τὸν φοῦρνον.

Ντομάτες παστές. Ἐκλέγετε ντομάτας μεγάλας καὶ σαρκώδεις. Τὰς κόπτετε ὁριζοντείως, ὥστε νὰ ἔχητε ἀνοικτὰς ὅλας τὰς σκελίδας των. Εὔμορφα μὲ ἓν μαχαιράκι ἀφαιρεῖτε τὰ κουκούτσια καὶ τὸ νερόν. Τὰς στρώνετε εἰς πιατέλες. Τὰς ἐπιπάσσετε μὲ ψιλὸ ἁλάτι καὶ τὰς βάζετε εἰς τὸν ἥλιον. Τὰς ἀφήνετε τόσας ἡμέρας, ὅσαι ἀπαιτοῦνται διὰ νὰ στεγνώσουν. Τότε τὰς πατᾶτε ὀλίγον μεταξὺ τῶν παλαμῶν σας, τὰς λαδώνετε καὶ τὰς τοποθετεῖτε ὡς τὰ ξηρὰ σῦκα, μέσα εἰς ἓν ἀλειμμένον δοχεῖον. Τὸν χειμῶνα τὰς μουσκεύετε εἰς ζεματιστὸν νερόν, τὰς ἀφήνετε νὰ μαλακώσουν καὶ φουσκώσουν καὶ τὰς μεταποιεῖτε ὡς τὰς φρέσκας

ΣΥΜΒΟΥΛΗ

Καθαρισμὸς λεκέδων. Ἐὰν εἶναι ἀπὸ ὀπωρικὰ καὶ δὲν καθαρίζεται μόνον μὲ σαπουνάδαν, τότε κάμνετε ἓν χονὶ ἀπὸ καρτόνι, προσαρμόζετε τὸ ἀνοικτὸν μέρος εἰς τὸν λεκὲ καὶ καίετε θεῖον εἰς τὸ ἀντίθετον ἄκρον.

Ἐὰν οἱ λεκέδες εἶναι ἀπὸ σκουριάν, λυώνετε ἐπάνω ἄλειμμα καὶ ἔπειτα τρίβετε μὲ ὀλίγον θειικὸν ὀξὺ ἀναλελυμένον εἰς δόσιν ὕδατος δεκαπλασίαν τοῦ ἰδίου του βάρους.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Καν Μ. Κ. *Ἀθήνας.* Δὲν ἠδυνάμεθα νὰ μαντεύσωμεν τὴν νέαν σας διεύθυνσιν. Διὰ τοῦτο παρακαλοῦμεν ὅλας τὰς συνδρομητρίας μας, αἱ ὁποῖαι ἤλλαξαν κατοικίαν νὰ μᾶς ἀποστείλουν τὰς νέας των διευθύνσεις. — Καν Ε. Μ. *Πειραιᾶ.* Ἡ ἀγάπη ἡ πραγματικὴ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐκδηλοῦται μὲ δῶρα. Εἶναι τόσον σπάνιον καὶ πολύτιμον δῶρον αὐτὴ ἡ ἰδία — Καν Αἰ. Κ. *Ναύπλιον.* Τοιαύτας σημειώσεις εἴχομεν λάβει πρὸ πολλοῦ. Θὰ μοῦ ἐχρειάζετο τίποτε πληρέστερον. — Καν Μ. Μ *Ἀλεξάνδρειαν.* Συνδρομήτριαι νέαι ἐνεγράφησαν. Ἀλλὰ φροντίζετε· καὶ τὴν εἴσπραξιν. Εὐχαριστοῦμεν ἀπείρως. — Καν Σ. Οἰ. *Τεργέστην.* Διατί ὄχι, ἀφοῦ τὸ φρονεῖτε. Μήπως δὲν ἔχετε τὸ δικαίωμα νὰ ἔχητε γνώμην ἐπὶ τόσον σπουδαίου ζητήματος, τὸ ὁποῖον ἰδίως, σᾶς ἐνδιαφέρει. — Κον Ν. Μ. *Σῦρον.* Φαίνεται ὅτι τὴν ἐποχήν, καθ' ἣν εἶχε γραφῆ τὸ γνωστὸν «Πῦρ, ὕδωρ, καὶ γυνή», αἱ γυναῖκες ἦσαν τρομερὰ καὶ ἐπιβλαβῆ στοιχεῖα. Μὴ λησμονεῖτε ὅτι ὅλαι τότε ἦσαν ἀπολίτιστοι. — Κυρίαν Μ. Ξ. *Μασσαλίαν.* Ἐλήφθη. Ἀλλὰ πολὺ ἐκκλησιαστικόν Ἡ θρησκεία βεβαίως ὀφείλει νὰ μᾶς ἀπασχολῇ, ἀλλὰ οὐσιαστικώτερον καὶ πρακτικώτερον. Ἔπειτα τὰ θαύματα τῆς Lourdes, μετὰ τὸ βιβλίον τοῦ Ζολᾶ δὲν ἔχουν πέρασιν. — Καν Σ. Κ. Σ. *Λαμίαν.* Ἔχετε δίκαιον. Ἀλλὰ δὲν

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ

Η ΑΝΙΚΗΤΟΣ

Τὰ ἄνθη τῶν ἀγρῶν, μὲ τὴν στεφάνην των τὴν βρεγμένην μὲ τὴν πρωϊνὴν δρόσον, ὁμοιάζουν μὲ τὰ μάτια τῆς κόρης, τὰ ὁποῖα ἔκλαυσαν τὴν νύκτα ὅλην. Τὰ ἄνθη τῶν ἀγρῶν, τὰ ἀρωματισμένα καὶ τὰ δροσερὰ, ἀπετέλουν ἀληθινὴν ἀσπίδα ἀρωμάτων διὰ τὴν Χριστίναν, τὴν κόρην τῆς αὐγῆς, τὴν ὁποίαν ὁ γέρων, ἀλλ' εὐγενὴς καὶ πλούσιος κόμης de Vegéve, ὁ μνηστήρ της ἐδοκίμασε νὰ ἐνδυναμωθῇ. Ἡ δυσώδης καὶ γεροντικὴ πνοή του ἐχάθη εἰς τὰ ἀρώματα τῶν ἀνθέων καὶ μόνον αἱ παρειαὶ τῆς δροσερᾶς κόρης διηυλακώθησαν ὀλίγον ὑπὸ τὰ μαραμμένα χείλη τοῦ γέροντος.

Μὲ τὸν κορμόν τὸν εὔκαμπτον πρὸς τὰ ὀπίσω, ὡς ἀποτινάζουσα τὴν δυσώδη τοῦ γέροντος ἐπαφήν, διέβη τὸ κατώφλιον, ἐνῷ αἱ πολύχρωμοι τῶν ἀνθέων στεφάναι ἐκυμάτιζον ὑπὲρ τὴν πλουσίαν κόμην της. Ὁ γέρων τὴν παρηκολούθει μὲ ἄπληστον βλέμμα, θωπεύων τὰ ἄκρα τῶν λιπωδῶν ἐκ τῆς βαφῆς μυστάκων του. «Αὔριον θὰ εἶναι ἰδικήμου! ἐψιθύρισεν. Μοῦ φαίνεται ὅτι θὰ εἶναι ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς, εἰς ἣν θὰ ἀναγεννηθῇ ἡ ἐξηντλημένη μου ὕπαρξις».

Ἀλλ' ἡ κόρη ἐρρέμβαζε καὶ ἀνεπόλει τὸν γέροντα μνηστῆρα. Ἕως αὐτὴν τὴν στιγμὴν τὸν ἔβλεπεν ὡς πατέρα, ἀλλὰ τὸ φίλημα ἐκεῖνο μὲ τὰ παχέα ἀπὸ τὴν βαφὴν μουστάκια τῆς ἔφερε τὴν φρίκην, ὡς ἡ δυσώδης ἐκείνη πνοή, τὴν ὁποίαν τὸ τόσον ἄρωμα τῶν ἀνθέων δὲν εἶχε δικσκεδάσει Καὶ ἐσκούπισε τὸ νέον πρόσωπόν της μὲ τὰ πέταλα τῶν ρόδων, ὡς ἵνα ἀποπλύνῃ τὸ στίγμα τῶν γεροντικῶν χειλέων τοῦ μνηστῆρός της.

Ἡ αἴθουσα ἦτο σκοτεινή, διότι τὰ παράθυρα ἦσαν ἀκόμη κλειστά. Ἡ φαντασία της τὴν ἐρώτισε μὲ φῶτα καὶ ἡ τελετὴ τοῦ ὑμεναίου τῆς ἐπαύριον ἐξετυλίχθη τότε πρὸ τῶν βλεμμάτων της ἐν ὅλῃ τῇ ἐπιβλητικότητί του. Καὶ ἤρχισε νὰ σκέπτεται τὰ ἐπακόλουθα τοῦ γάμου καὶ νὰ ἀναπολῇ τὴν δυσώδη ὀσμὴν τῆς πνοῆς καὶ τοῦ φιλήματος ἐκείνου, εἰς τὴν ἀγκάλην τοῦ ὁποίου τὴν κατεδίκαζαν νὰ θάψῃ τὴν νεότητά της.

Ἦτο ὀρφανὴ καὶ πτωχή. Ἀλλὰ τί μὲ τοῦτο; Θὰ εἰργάζετο καὶ θὰ ἔζη, ἁγνὴ καὶ καθαρὰ ἀπὸ τὰ ρυπαρὰ τῶν γεροντικῶν χειλέων μολύσματα. Ὑπὸ τὸ βάρος τῶν ἀλγεινῶν τούτων σκέψεων, τὰ χέρια της ἐλύθησαν καὶ ἓν πρὸς ἓν τὰ ἄνθη τοῦ κήπου καὶ τὰ ἄνθη τοῦ ἀγροῦ ἔστρωσαν τὸ πάτωμα πρὸ τῶν ποδῶν της.

Ὅταν συνῆλθεν ἀπὸ τοὺς ρεμβασμούς της, μὲ τὸ βλέμμα κλυβδινον ἐκ τοῦ πόνου καὶ μὲ τὴν μικρὰν ρυτίδα τῆς ἀπελπισίας μεταξὺ τῶν δύο ὀφθαλμῶν, δὲν ὑπῆρχον πλέον εἰς τὸ ἐλαρρόντης φύεμα εἰμὴ ἀποφυλλισμένα τινὰ πέταλα, λείψανα καταστραφέντος φυτοῦ, ἀγνὸν καὶ ἄδικον τέλος τῶν ὡραίων ἀνθέων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐστέγνωνεν ὡς δάκρυ κόρης, μία ἀκόμη σταγὼν δρόσου.

* * *

Ἡ δεκάτη ἐσήμαινεν εἰς τὸ μέγα ὡρολόγιον τοῦ νοσοκομείου. Ὁ καθηγητὴς εἰσήγαγε τοὺς ἀσθενεῖς, τοὺς ὁποίους ἐξήταζεν ἀπαθὴς καὶ ψυχρός. Οἱ βοηθοὶ γύρω του ψιθυρίζουν καὶ λαμβάνουν σημειώσεις. Ἐνώπιόν των ἐκτυλίσσονται αἱ φυσικαὶ ἀθλιότητες τοῦ πόνου. Ἡ πρό τινος νεαρὰ μνηστὴ τοῦ ἑκατομμυριούχου γέροντος, ἵσταται μεταξὺ τῶν βοηθῶν. Ἄφωνος, ἰσχνὴ ἤδη, μὲ τὸ βλέμμα κενὸν καὶ ἀπλανές, ἐγείρεται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν εἰς σπουδαιοτέραν τοῦ καθηγητοῦ ἀνακοίνωσιν καὶ θέτει τὴν χεῖρα ἐπὶ πληγῆς, ἐπὶ παραλυτικῆς ἐξαρθρώσεως, ἐπὶ ἐκτάκτου τέλος φυσικοῦ φαινομένου. Ἦτο λεπτή, διαφανὴς σχεδόν, ἀλλ' ἰσχυρά. Εἶχε τόσην σάρκα εἰς τὸ σῶμά της, ὅση ἤρκει, ἵνα τὴν παραστήσῃ ὡς τὸ ζῶν σύμβολον τῆς θελήσεως. Καὶ αἱ ἀθλιότητες ἀπε-

θὰ ἐπαναληφθῇ. Ἡ «Ἐφημ τῶν Κυριῶν» σᾶς ὀφείλει τόσα. Νέα ἐνεγράφη. Εὐχαριστίας. — Αδ. Χ. *Βουκοτρέστιον* Φρ. χρ. 24 ἐλήφθησαν· εὐχαριστοῦμεν. — Καν Σ. Κ. Λ. *Ἀθήνας*. Ἰδοὺ ὅτι γράφομεν διὰ τὰς αὐτοκτονούσας. Βεβαίως τὰ ζητήματα αὐτὰ πρέπει νὰ μᾶς ἀπασχολοῦν. Ἀλλὰ τὸ κακὸν πρέπει νὰ πολεμηθῇ εἰς τὴν ἀνατροφήν, ἡ ὁποία παρουσιάζει τόσα τρωτά. — Κον Γ. Μ. *Πειραιᾶ*. Στείλατε τὴν διατριβήν σας εἰς ἓν καθημερινὸν φύλλον. Ὑβρεις δὲν δημοσιεύομέν ποτε ἐναντίον οὐδενός, πολὺ ὀλιγώτερον ἐναντίον κυρίας. Μὲ λησμονεῖτε τὸ φῦλον τοῦ φύλλου μας. — Δα Κ.Κ. *Πάτρας*. Ἡ σιωπὴ εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν εἶναι ἡ καλλιτέρα ἀπάντησις Ὅλα αὐτὰ περνοῦν καὶ λησμονοῦνται. — Καν λευκότριχα. Δὲν γνωρίζω ὡραιότερον χρῶμα τοῦ λευκοῦ διὰ τὸ γῆρας. Ὄχι λοιπὸν λιλά, ἀλλὰ ἄσπρον. Καπέλλο μοῦσο. — Καν Δ. Ε. *Αἴγιναν*. Συνδρομὴ ἐλήφθη. Ἐνεγράφητε. — Καν Ε. Μ. *Λιβόρνον*. Δύναμαι νὰ σᾶς συστήσω Ἑλληνίδα συνοδὸν μεγάλης ἀνπτύξεως καὶ ὑπερόχου ἀνατροφῆς. Ὅπου καὶ ἂν ταξειδεύσητε θὰ σᾶς φανῇ εὐεργετική, διότι ὁμιλεῖ ὅλας τὰς γλώσσας.

Ῥάπτρια φορεμάτων, ἀσπρορρούχων καὶ κορσέδων φέρουσα καλὰς συστάσεις ζητεῖ οἰκογένειαν, παρ' ᾗ νὰ ἐργάζεται ὡς οἰκότροφος. Πληροφορίαι παρ' ἡμῖν.

Παρακαλοῦνται αἱ κ. κ. συνδρομήτριαι «τῆς Ἐφημ. τῶν Κυριῶν», αἱ καθυστεροῦσαι τὰς συνδρομάς των μέχρι σήμερον νὰ σπεύσουν νὰ ἀποστείλουν αὐτὰς ἄνευ ἀναβολῆς

Κυρία ἀρίστης κοινωνικῆς θέσεως, μορφώσεως καὶ οἰκογενείας, κάτοχος πολλῶν ξένων γλωσσῶν ζητεῖ θέσιν ἀκολούθου ἄλλης κυρίας ἢ δεσποινίδος εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Πληροφορίαι παρ' ἡμῖν.

ΥΠΟΔΗΜΑΤΟΠΟΙΕΙΟΝ ΤΣΑΜΗ

Ἐφωδιάσθη καὶ πάλιν μὲ ὑλικὰ ἐκλεκτῆς ποιότητος, μὲ συλλογὴν δερμάτων μοναδικήν, μὲ πλοῦτον σχεδίων καὶ σχημάτων, τὰ ὁποῖα μόνον τὸ ὑποδηματοποιεῖον τοῦτο, τὸ ἐφάμιλλον μὲ τὰ καλλίτερα Εὐρωπαϊκὰ φέρει κατ' ἔτος. Ὁ κ. Τσάμης ἀκολουθεῖ πάντοτε κατὰ βῆμα τὴν πρόοδον τῆς τέχνης του, καὶ δὲν φείδεται δαπανῶν, οὐδὲ κόπων, ὅπως διατηρῇ τὸ κατάστημά του πρῶτον μεταξὺ ὅλων καὶ ἀπαράμιλλον εἰς τὴν κομψότητα καὶ στερεότητα τῶν ὑποδημάτων τὰ ὁποῖα κατασκευάζει.

ΚΟΜΜΩΤΗΡΙΟΝ κ. ΚΛΑΡΑΣ ΣΤΙΝΗ

Ἡ κ. Κλάρα Στίνη ἐπανῆλθεν ἐκ τοῦ ταξειδίου της εἰς Παρισίους, κομίζουσα κόσμον ὅλον ἀρωμάτων καὶ μύρων καὶ νέων ἐφευρέσεων διὰ τὴν ἀνθηρότητα τοῦ προσώπου καὶ διὰ τὴν αἰωνίαν νεότητα τῶν πελατίδων τοῦ τόσην δημοτικότητα ἀποκτήσαντος μυροπωλείου της. Ἡ κ. Στίνη ἀνταποκρινομένη εἰς μεγάλην ἀνάγκην τῶν πολυπληθῶν πελατίδων της, συνεπλήρωσε καὶ τὸ κομμωτήριόν της διὰ νεκρᾶς Παρισινῆς κομμωτρίας, ἥτις ἐσπούδασε τὴν ὡραίαν τέχνην τοῦ κτενίσματος εἰς τὰ καλλίτερα Παρισινὰ κομμωτήρια καὶ ἥτις φέρει εἰς τὰς Ἀθήνας ὅλους τοὺς νεωτερισμοὺς τοῦ κλάδου τούτου.

καλύπτοντο, καὶ τὰ ράκη ἐπίπτον καὶ πληγαὶ προέβαλλον τὴν εἰδεχθῆ μορφήν των, τὰ αἴσχη τῆς κληρονομικῆς καταγωγῆς των, τὴν ἐξάμβλωσιν τῶν ὀστῶν καὶ τὴν σῆψιν τῶν σαρκῶν τῶν πατέρων καὶ τῶν πάππων, τῶν ἀναγεννωμένων καὶ διαιωνιζομένων εἰς τοὺς υἱοὺς καὶ τοὺς ἐγγόνους.

Τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἓν μικρόν, φερόμενον ἐπὶ τῆς μητρικῆς ἀγκάλης, ἦτο ὑπὸ ἐξέτασιν. Ἐνόμιζέ τις ὅτι ἔφερεν εἰς τὴν σπονδυλικὴν στήλην ἓν σύρμα ἀεικίνητον, τὸ ὁποῖον τὸ ἔκαμνε νὰ κινῆται διαρκῶς πρὸς τὰ ἐμπρὸς καὶ πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ δεξιὰ καὶ ἀριστερά. Τὸ μέτωπόν του, χωρισμένον διὰ δύο γραμμῶν, ἐπαρουσίαζεν ὑπ' αὐτὸ δύο ὀφθαλμοὺς ἐξωγκωμένους ὡς δύο βόλους.

Ὁ καθηγητὴς ἀντήλλαξε μετὰ τῶν βοηθῶν του ἓν βλέμμα συνεννοήσεως. Εἶναι αὐτή, τῆς ὁποίας ὁ σύζυγος . . . . Ἓν ἄ! ἄ! ἐκφραστικώτατον ἠκούσθη κυκλοφοροῦν ἀνὰ τὸ σπουδαστήριον καὶ ἡ Χριστίνα ἠγέρθη καὶ παρετήρησιν ἀσκαρδαμυκτεὶ τὴν ἀτυχῆ μητέρα. Ἦτο ἡ χιλιοστή, ἣν ἀπήντα, ὀφ' ἧς παρηκολούθει ἰατρικὰ μαθήματα καὶ τὸ μικρὸν ἦτο τὸ μυριοστὸν θῦμα τῆς πατρικῆς κτηνωδίας.

Ἡ Χριστίνα ἐσκέφθη τότε ὅτι θὰ ἦτο καὶ αὐτὴ μία μεταξὺ τῶν τόσων μητέρων, ἡ ὁποία θὰ ἐκυοφόρει εἰς τὰ στέρνα της ἓν ὄν ἠλίθιον καὶ ἐκφυλισμένον, ἐὰν δὲν διέφευγε κατὰ τὴν ἑσπέραν τῶν γάμων της τὰς ἀπαισίας περιπτύξεις τοῦ ἐκφυλισμένου γέροντος συζύγου της. Τώρα ἥσυχος τοὐλάχιστον ἀπὸ τοιαύτας τύψεις συνειδήσεως καὶ ἁγνὴ ἀπὸ τοιαῦτα ἕλκη ἐσπούδαζε καὶ ἔζη ὑπὸ ψευδώνυμον εἰς γυμνόν τι ὑπερῶον δωμάτιον, ἀφωσιωμένη εἰς τὴν ἀληθῆ τῆς ἐπιστήμης θρησκείαν. Ἀπελάμβανε τὴν αὐστηρὰν εὐτυχίαν τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἀπομονώσεώς της, δι' ἧς ἔσωζε τὸ αἷμά της ἀπὸ τὸ μόλυσμα, δι' ἧς ἔσωζε τὸ τέκνον τὸ ὁποῖον θὰ ἐγεννᾶτο ἐξ αὐτῆς, ἐξηντλημένον, φθισιῶν, μὲ ὀφθαλμοὺς γεροντικούς, διηγουμένους πόνους, παλαιοτέρους καὶ τῆς ζωῆς του αὐτῆς, μὲ τὸ μέτωπον στιγματισμένον ἀπὸ τὰς προώρους ρυτίδας αἱ ὁποῖαι ὡς ἱερογλυφικὰ γράμματα ἐσημείωναν τὸ ἔγκλημα, τὸ ὁποῖον τὰς εἶχε κυοφορήσει.

* *
*

Ἑσπέραν τινὰ ἐστηρίζετο εἰς τὸ παράθυρόν της, μετὰ τὸ λιτὸν δεῖπνόν της, τὸ ὁποῖον εἶχε ψήσει εἰς τὸ σπίρτον τῆς λάμπας της. Μεγάλαι τῆς δύσεως ἀκτῖνες ἐλιποψύχουν ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν στεγῶν τῶν παρακειμένων εἰς τὸ ὑπερῶόν της οἰκιῶν. Αἴφνης ἐκτύπησαν εἰς τὴν θύραν της. Ἡ Χριστίνα ἤνοιξεν. Ἀλλ' ὠπισθοχώρησε περιδεής. Ἐνώπιόν της ἦτο ὁ σύζυγός της, ὅστις τὴν ἐπανεύρισκε τέλος πάντων. Ὑπεκλίθη.

—Εἰσέλθετε, τοῦ εἶπεν. Ἀλλ' ἐκεῖνος ἔμενεν ὀρθός, ὡς ἀπολιθωμένος πρὸ τῆς τοιαύτης ἐνδείας. Δὲν κάθεσθερ προσέθηκε, διότι δὲν ὑπάρχει παρὰ ἓν κάθισμα. Ἐγὼ δὲν θὰ καθίσω, ἄλλως ὅ,τι ἔχομεν νὰ εἴπωμεν θὰ εἶναι πολὺ σύντομον. Τί θέλετε ;

—Εἶμαι ὁ σύζυγός σας καὶ ἦλθον νὰ σᾶς ὁδηγήσω εἰς τὸν οἶκόν μου. Εἰξεύρετε ὅτι ὁ νόμος μοῦ δίδει πᾶν δικαίωμα.

— Λοιπόν, ἐξασκήσατε τὰ νομικά σας δικαιώματα.

Καὶ ἀνοίξασα ἓν συρτάριον μικρόν, ἐξήγαγεν αὐτοῦ ἓν μικρὸν ρεβόλβερ. Θὰ φονευθῶ, εἶπεν.

—Διατί ; ἠρώτησεν ὁ γέρων περιδεής.

—Διότι, ἐὰν ἐγινόμην μήτηρ, τὸ τέκνον μου θὰ ἦτο ἄθλιον τόσον, ὅσον ἄθλιος μοῦ φαίνεσθε καὶ ὡς ἄνθρωπος καὶ ὡς σύζυγος.

— Ὥστε δὲν μοῦ ἐπιτρέπετε νὰ σᾶς ἀγαπῶ ;

— Δὲν εἶσθε πλέον ἄξιος δι' ἔρωτα, εἶπεν.

—Σκεφθῆτε ὅτι ἀποποιεῖσθε τὴν τύχην, τὴν εὐμάρειαν, τὸν πλοῦτον, τὴν ἔντιμον ἡσυχίαν τῆς ζωῆς Ὁ δρόμος σας θὰ εἶναι γεμάτος ἀπὸ ἀκάνθας. Καὶ διὰ τελευταίαν φοράν, ἐξερχόμενος προσέθηκε : Εἴπετε μίαν μόνην λέξιν καὶ . . .

Ἀλλ' ἐκείνη : Ποτέ, ἔστω ὁ ἀγὼν τῆς ζωῆς, ἔστω ἡ πεῖνα καὶ αἱ στερήσεις, ἀλλὰ μὲ καλὰ καὶ ὑγιῆ καὶ ρωμαλέα παιδιά.

(Ἐκ τῶν Jules Bois).